

30. november 2021

Formålsbeskrivelse Vordingborg

Indledning

Som led i *Partnerskab for levende bymidters* fase 2 indgås et samarbejde om testbyens indsats i bymidten. Sekretariatet i Bolig- og Planstyrelsen bidrager med sparring, løbende videnopbygning og medfinansierer aktiviteter i et begrænset omfang. Vi deltager i jeres arbejde på sidelinjen og dokumenterer selv og via jer de erfaringer og den læring, der kommer ud af processen. Udviklingen af bymidten er i sidste ende byens projekt, idet både indsats og udbytte rækker langt ud i fremtiden og fordi erfaringerne viser, at det brede lokale ejerskab er vigtigt.

Baseline

Vordingborg by har ca. 12.000 indbyggere. Byen oplever en række konkrete udfordringer og potentialer:

- Hovedgaden Algade er meget lang (1 km), og særligt den vestlige ende er udfordret med 12 tomme butikslokaler.
- Dagligvarebutikkerne ligger afkoblet fra hovedgaden.
- Mange uddannelsesinstitutioner, men manglende væresteder, butikker og diskoteker for unge.
- Manglende opholdsmuligheder og legepladser i bymidten. Biblioteket ligger i den sydlige udkant af byen.
- Mange historiske bygningsværker som slotsruinen, det gamle sygehus og kaserne, men byen mangler en tydelig fortælling og identitet.
- Veletableret bymidtesamarbejde mellem private og offentlige parter i form af Byforum Vordingborg og handelstandsforeningen Bycentrum. Bycentrum blev stiftet i 2017. Byforum Vordingborg er sekretariat og tænketank for byens udvikling, og blev etableret i 2016. Dertil citymanagerfunktion, som varetages af Vordingborg Erhverv.

Overordnet formål med bymidteindsatsen (inkl. men også ud over testforløbet)

Da der er et veletableret bymidtesamarbejde i Vordingborg, er formålet med bymidteindsatsen at udvikle bymidtesamarbejdets aktiviteter, herunder aktivere tomme butikslokaler og skabe nye rum og aktiviteter for børn og unge. Fokus vil være at skabe synlige og fysiske forandringer i bymidten i et samarbejde mellem byens unge, ejendomsbesidderne i bymidten og kulturinstitutionerne med Byforum Vordingborg som facilitator. Et output er en fremadskuende helhedsplan og bymidtestrategi, der sætter retning og skaber en stærk identitet for byen.

Overordnet formål	Langsigtede virkninger	Evalueringsindikatorer
Fastholde og udvikle Vordingborg som en attraktiv hoved- og tilflytningsby med særligt fokus på at forbedre omdømme og vilkår for børn og unge.	Øget ejerskab til bymidstens udvikling blandt børn og unge herunder organisering og engagement.	Flere unge opholder sig i bymidten.

	<p>ment i involverings- og samskabelsesprocesser blandt de unge og forældregrupper(børn).</p> <p>Flere besøgende/handlende i bymidten</p> <p>En stærkere identitet og brand for Vordingborg</p>	<p>Øget omsætning for de handlende i bymidten i flere af døgnets timer.</p> <p>En vedtaget bymidtestrategi og helhedsplan med inddragelse af unge.</p> <p>En øget tilbageflytning til Vordingborg efter endt uddannelse.</p>
--	---	--

Indsatsområder

I forhold til deltagelse i fase 2 er der i ansøgningen anført en række indsatsområder inspireret af partnerskabets anbefalinger og værktøjskasse fra 2021. Formålet med skemaet nedenfor er at etablere en fælles forståelse af forløbet og realistiske forventninger til resultaterne på kort og langt sigt. Det er arbejdet hen imod disse mål og anvendelsen af de forskellige værktøjer, vi i forløbet skal lære noget om. Skemaet fungerer som udgangspunkt for et gensidigt læringsforløb og erstatter ikke jeres eventuelle egne projekt- og procesplaner. Selvom skemaet beskriver aktiviteter og målsætninger tjener det udelukkende som et læringsformål og det har ingen økonomiske konsekvenser for samarbejdet, hvis målene ikke nås.

Indsatsområder			
Målsætninger med bymidteudviklingen:	Baseline (status i dag):	Kortsigtede output (aktiviteter i testforløbet)	Langsigtede virkninger
Styrke bymidtesamarbejdet	<p>Vordingborg Kommune har et veletableret bymidtesamarbejde mellem private og offentlige parter i form af Byforum Vordingborg og handelsstandsforeningen Bycentrum.</p> <p>Der er dog potentiale for at styrke organiseringen særligt gennem at inddrage unge og i at inddrage ejendomsejerne.</p>	<p>Ideværksteder gennemført i et samarbejde mellem byens unge, "børnernes stemme" og Byforum Vordingborg, ejendomsbesidderne i bymidten og kulturinstitutionerne.</p> <p>Små synlige og fysiske forandringer i bymidten</p>	Vordingborg får en tydeligere "UNGEKULTUR PROFIL" og en "BØRNENES BY PROFIL"
Fælles helhedsplan og bymidtestrategi	Den gældende Helhedsplan for Vordingborg By er vedtaget i 2014 og vurderes at være tidssvarende.	Udarbejdelse af en ny bymidtestrategi og helhedsplan.	Helhedsplanens og bymidtestrategien afspejles i de politiske beslutninger og de fysiske rum og anlæg som etableres.

Indsatsområder			
Målsætninger med bymidteudviklingen:	Baseline (status i dag):	Kortsigtede output (aktiviteter i testforløbet)	Langsigtede virkninger
Aktivere ejendomsejere	<p>Netværk for ejendomsbesidderne i Algade er etableret men har kun en lille andel af ejendomsbesidderne som medlemmer. Netværket er passivt.</p>	<p>Ejendomsejere deltager i ideværksteder og åbner op for samarbejder omkring de tomme butikker/lokaler.</p> <p>Større inddragelse samt styrket organisering af ejendomsejere.</p>	<p>Ejendomsejere som tager medansvar og understøtter den levende bymidte ved at idéudvikle og skabe muligheder for aktivering og udlejning af sine lokaler.</p> <p>Færre tomme butikslokaler i bymidten</p> <p>En levende bymidte og hande­lsgade i flere af døgnets 24 timer med aktiviteter som i større grad tilgodeser byens unge, byens børn og børnefamilier.</p>
Skabe mere byliv og events for unge og børn	<p>De unge mangler faciliteter og opholdssteder som diskotek, café, skaterbaner el.lign. – aktiviteter som skaber puls og som tiltrækker de unge til bymidten.</p> <p>En af byens parker tæt på ungdomsuddannelserne er indrettet med møbler til ophold og hygge, men udfordres af hærværk og klager fra naboer pga. støj fra musikanlæg mv.</p> <p>Byens butikker retter sig primært mod den voksne og ældre generation. Byens unge savner ligeledes steder at mødes om aftenen og i weekenden, hvor det er deres behov som er i fokus. De unge tager i stedet til nabobyerne Nykøbing Falster og Næstved for bl.a. at gå på diskotek.</p>	<p>Der skal i projektet skabes muligheder for midlertidige aktiviteter i bymidten, som vil gøre hovedgaden til mere og andet end en hande­lsgade og medvirke til mere byliv.</p>	<p>Ungefestivalen bliver en årlig tilbagevendende begivenhed – og de unge vil være drivkræfter i at arrangere festivalen.</p> <p>Børnefestivalen bliver en årlig tilbagevendende begivenhed.</p> <p>Placering af nye og forskellige legeplads/opholdsområder for børn vil tiltrække børnefamilier til bymidten, som forventeligt vil tage længere ophold og efterspørge tilbud som caféer og speci-</p>

Indsatsområder			
Målsætninger med bymidteudviklingen:	Baseline (status i dag):	Kortsigtede output (aktiviteter i testforløbet)	Langsigtede virkninger
	Byen mangler legepladser og opholdsområder målrettet børn og børnefamilier i bymidten som vil kunne medføre længevarende ophold for børnefamilier i bymidten og ”den gode grund” til at besøge og blive i bymidten mangler.		albutikker, minikøbmand og lign vil opstå.
Øvrige indsatser i bymidten			
Flere offentlige bylivsskabende funktioner	<p>De eksisterende offentlige funktioner i bymidten bidrager ikke væsentligt til byliv og aktivitet, samt omsætning i handeleggaden.</p> <p>Bibliotekets og musikskolens placering decentralt i byen tiltrækker en del borgere, som dermed ikke bidrager til livet i bymidten.</p>	<p>Dialog og aftaler med ejendomsbesiddere om leje af tomme butikslokaler/ sammenlægning af butikslokaler eller nedrivning af ejendomme til brug for nye faciliteter særligt for børn og unge i Vordingborg Kommune.</p> <p>Politisk opbakning til den igangværende planlægning for Vordingborg by og bymidte ved endelig vedtagelse af kommende helhedsplan og bymidtestrategi.</p>	<p>Placering af daginstitution og bibliotek/musikskole i Allgade (bymidten).</p> <p>Nyt rådhus etableres i bymidten i 2023 – anlægget igangsættes nu.</p> <p>Det nye rådhus er navngivet ”Borgernes hus” med henblik på at målrette rådhusets aktiviteter til at understøtte den levende bymidte.</p>
Vurdering af bevaringsværdier	Vordingborg by rummer som gammel købstad en del historiske bymiljøer, som er bevaringsværdige også i et internationalt perspektiv, med synlige arkitektoniske kvaliteter kortlagt efter SAVE-metoden.	Kulturarven skal synliggøres meget mere med wayfinding, skiltning og historiefortælling i form af et genkendeligt og gennemgående	Byinventar og -design er blevet synligt og formidrende med et genkendeligt og gennemgående design, som omfatter

Indsatsområder			
Målsætninger med bymidteudviklingen:	Baseline (status i dag):	Kortsigtede output (aktiviteter i testforløbet)	Langsigtede virkninger
	Disse kvaliteter formidles ikke tilstrækkeligt og er ikke særligt synlige for hverken borgere eller besøgende	design, som omfatter hele byen. En app med lydfiler der guider og fortæller om byens kulturarv, særlige fortællinger og steder.	hele byen, med bymidten som udgangspunkt. Vordingborg bliver både indadtil og udadtil mere synlig som kulturhistorisk perle.
Kunstprojekter	I Vordingborg er der allerede fokus på indarbejdelse af kunst i byrummene samt en række veletablerede kunstforeninger. Eksempelvis er der i forbindelse med projektet ”De Røde Løbere” malet 2 gavlmalerier i Algade, i en samskabelsesproces mellem lokale kunstnere og de unge. Motiver om har forskønnet og beriget oplevelsen i hande­lsgaden.	Kunst i form af lysinstallationer/shows og teaterstykker som vises og udspiller sig i byrummet og i de tomme butikslokaler.	Kunsten i bymidten er blevet en attraktion – den levende kunst og den stationære. Kunsten understøtter bylivet og vil udfylde ”pladser”, tomter og tomme butikslokaler i bymidten, så der hele døgnet er oplevelser og kunstværker som beriger, forskønner og skaber tryghed i byen. Kunstprojekter er ofte målrettet de unge og børnene.